

Bezpłatny dodatek do „Drwęcy“.

Rok V.

Nowemiasto, dnia 23 lipca 1931.

Nr. 27

Znaczenie spółdzielczości organizacji zbytu zwierząt.

Potężny cios, zadany rolnictwu przez obecny kryzys gospodarczy, wysunął na czoło zagadnień kwestję organizacji zbytu produktów rolnych.

Siła nabywca rolnictwa polskiego opiera się głównie na dochodach z produkcji zwierzęcej. Zmniejszenie tych dochodów przez rozpoczynającą się zniżkę cen na trzodę chlewną i bydło doprowadzić może do bardzo ciężkiego położenia nie tylko rolnictwa, ale i przemysłu, mającego swój rynek zbytu na wsi.

Jeżeli weźmiemy dwa najważniejsze działy hodowli zwierząt, t. j. hodowlę trzody chlewnej i bydła rogatego, bez uwzględnienia pochodnych produktów zwierzęcych, jak mleko i jego przetwory, to i tak dochód ze sprzedaży samej tylko trzody chlewnej wynosi 20,9 proc., ze sprzedaży zaś bydła rogatego 14,5 proc. — ogólnego dochodu gotówkowego w gospodarstwach od 2 do 50 ha. Zwłaszcza trzoda chlewna stanowi najpoważniejszą pozycję, bo zgorą 1/5-tą ogólnego dochodu gospodarstw.

Hodowla trzody chlewnej przeznaczona jest głównie na zbyt. Ubój na własne potrzeby rolnictwa i przeznaczenie do dalszej hodowli wynosi tylko 27,71 % ogólnej wartości hodowli trzody, reszta wynosząca 72,29% — przeznaczona jest na sprzedaż.

Prywatny aparat handlowy wywozi z Polski przede wszystkim trzodę chlewną żywą oraz wędliny i szynki. Boczki, czyli t. zw. bekony, na rynek angielski wywozi bezpośrednio przemysł bekonowy. W poprzednich latach, będących latami zwyżki cen na trzodę chlewną na rynku wiedeńskim i praskim, prywatny aparat handlowy, mając zapewnione grube zyski z eksportu — wywoził w coraz większych ilościach trzodę chlewną z Polski. Z chwilą jednak zniżki cen na tych rynkach, mimo opłacalności eksportu z Polski — wywóz trzody chlewnej w I półroczu 1930 r. spadł

do 309,897 sztuk, wartości 63,490 tys. złotych w porównaniu z 494,246 sztuk o wartości 89,070 tys. złotych w I półroczu 1929 r. Jeśli ogólny wywóz trzody chlewnej w I półroczu 1930 r. nie spadł katastroficznie, należy to zawdzięczać rozwojowi przemysłu bekonowego w Polsce, który potrafił zwiększyć swój wywóz z 3300 ton w I półroczu 1929 r. na 10,119 ton w I półroczu 1930 r., a więc z górą trzykrotnie.

Prywatny aparat handlowy, a przede wszystkim eksporterzy trzody chlewnej żadnej zasługi w tem nie mają, gdyż, mogąc wywieźć 550 tys. sztuk trzody chlewnej do Austrii — nie umiał czy nie potrafił dać sobie rady, by zwiększyć wywóz trzody chlewnej żywej z Polski. Natomiast w organie swoim „Przeglądzie Mięsnym“ pocieszano wszystkich, że idzie coraz lepiej, bo wywóz z Polski trzody chlewnej w stanie żywym ustępuje wywozowi uszlachetnionemu w postaci bekonów. A tymczasem wzrastająca w kraju hodowla trzody, mająca zbyt mały wpływ zagranicę — wystąpiła już obecnie na rynki, dając znać o sobie szybkim spadkiem cen. Zwiększony wywóz bekonów nie mógł i nie wyrównał ubytku zmniejszonego wywozu żywej trzody.

Własny interes prywatnego aparatu handlowego — widzi większy zysk przy niższej cenie trzody, niechaj więc rolnictwo traci, byle kupiectwo, właściwie 2-ch czy 3-ch kupców zarobiło porządnie w przyszłości. A rolnictwo, niestety, zdane jest na łaskę i niełaskę przeróżnych kalkulacji i kombinacji kupieckich. Własnych poważnych organizacji spółdzielczych zbytu trzody chlewnej dotychczas nie posiada. Jeżeli istnieją spółdzielnie zbytu i ich Związki, jako Centrale Handlowe, to są one tak słabe w środku obrotowe, że o żadnej poważnej roli w dziedzinie eksportu trzody chlewnej myśleć nie mogą.

Ceny na trzodę chlewną dyktuje w Polsce prywatny aparat handlowy lub komisjonerzy zagraniczni za jego pośrednictwem. Notowania giełdowe istnieją tylko dla orientacji tegoż kupiectwa, gdyż na ich podstawie rolnictwo nigdy bezmała nie otrzymuje cen.

Jeśli rozpoczęty już spadek cen trzody chlewnej pójdzie dalej, chwila przekroczenia przez niego granicy, zapewniającej opłacalność hodowli trzody w Polsce — jest bliska. Naturalnie, że to ani ziębi ani parzy prywatny aparat handlowy, który myśli tylko o tem, by swoje koszty pośrednictwa uzyskać w niezmiennym wysokości. Najwyżej zmniejszenie hodowli trzody chlewnej będzie dobrym pretekstem do wystąpienia do rządu o przyznanie premij eksportowych... dla kupiectwa prywatnego. Zyski ze zmniejszonego eksportu wyrównają kupiectwu premje państwowe. Jeśli zaś rząd będzie wołał o racjonalizację handlu eksportowego i skoncentrowanie go, prywatny aparat handlowy stworzy spółki kupieckie, które będą żyły właściwie z tych premij. O żadnym solidnym stawianiu sprawy przez prywatny aparat handlowy niema co marzyć. Nie obniży on ani o grosz kosztów swego pośrednictwa, nie zrationalizuje zbytu trzody chlewnej w Polsce i nigdy nie będzie dbał o zapewnienie opłacalności hodowli rolnictwu.

Nie żadne spółki kupieckie pośredników, — lecz spółdzielnie zbytu trzody chlewnej i bydła — oto jedyny sposób racjonalizacji zbytu zwierząt w Polsce.

Państwo winno przyjść z wydatną pomocą finansową tym spółdzielniom, a zwłaszcza organizowanym Związkom Spółdzielni Zbytu Trzody Chlewnej i Bydła — w poszczególnych okręgach, winno poprzeć całym swym wpływem organizację wspólną tych Związków — Syndykat Zbytu Trzody Chlewnej i Bydła, którego zadaniem byłoby skutecznie sprzedaż trzody chlewnej i bydła i odpowiednio rozdzielać zamówienia pomiędzy poszczególne związki spółdzielni. Znaczenie spółdzielczej organizacji zbytu zwierząt nie polega bowiem na tem, że zmniejszy ona ma koszty pośrednictwa jedynie. Spółdzielcza organizacja zbytu zwierząt, zwłaszcza w Polsce, ma znaczenie o wiele szersze i głębsze. Ma ona bowiem zrationalizować handel zwierzętami w Polsce, znieść nadmierną rozpiętość cen, zapewnić rolnictwu opłacalność hodowli, a przede wszystkim być wykonawcą państwowej polityki gospodarczej i eksportowej w dziale hodowli zwierząt, by zapewnić nietylko dopływ walut i dewiz, wzamian za wywóz, ale by ochronić rynek wewnętrzny, ostatni jego bastjon, jakim jest dział produkcji zwierzęcej — od katastrofalnej niżki cen i w ten sposób osłabić działanie kryzysu gospodarczego.

To zadanie może wypełnić jedynie spółdzielcza organizacja zbytu zwierząt i dlatego znaczenie jej wyrasta w obecnej chwili do pierwszorzędного zagadnienia gospodarczego i państwowego.

Pomorska wystawa koni w Grudziądzu.

Szczególnie dużo premij uzyskali hodowcy koni z pow. lubawskiego i brodnickiego.

Dn. 15 bm. nastąpiło otwarcie III Pomorskiej Wystawy Koni, którego dokonał prezes Pom. Izby Roln. p. Esden-Tempski, w obecności władz oraz licznego grona osób, w którym przeważali ziemianie i oficerowie.

Wystawa miała na celu przedstawienie obecnego stanu i kierunku hodowli koni na Pomorzu. Jeżeli chodzi o jej poziom, to przyznać należy że jest duży postęp, jaki osiągnięto w kierunku hodowli koni w porównaniu z ub. rokiem.

Do Wystawy przywiązane są nagrody, które mają zachęcić jak najszersze koła ziemian i miłośników koni do hodowli konia szlachetnego-półkrwi, a prze-

dewszystkiem konia gospodarczego i konia remontowego dla armji. Nagrody dzielą się na pieniężne (5000 zł. z Min. Spraw Wojsk. i 5000 zł. z Min. Rolnictwa i Dóbr Państw.), honorowe (medal złoty duży i mały), po 2 medale srebrne duże i małe, 8 medali brązowych i listy pochwalne Min. Roln. i Dóbr Państw., 4 medale złote, 8 medali srebrnych, 12 medali brązowych i listy pochwalne P. I. R. i wartościowe (Landbund Weichselgau w Toruniu).

W wystawie brało udział 62 hodowców, wystawiając ogółem 227 koni, z tego 159 koni remontowych i 68 koni hodowlanych. Wyniki premjowania są następujące:

Dział koni hodowlanych.

Klasa I (ogierey 3-letnie i starsze).

Nagrody I i II nie udzielono; nagr. III.

1. Stoyke, maj. Kamień, pow. brodnicki — 300 zł.,
2. Hollatz, Buczek, pow. lubawski — 300 zł.; nagr. IV: 1. Mieczkowski, Cibórz, pow. brodnicki — 200 zł.; 2. Abramowski, Jajkowo, pow. brodnicki — 200 zł.

Klasa II (klacze z źrebiętami).

- Nagr. I: Kleniewski, Bielice, pow. lubawski — 500 zł.; 2. Hollatz, Buczek, pow. lubawski — mały medal srebrny M. R. i D. P.; nagr. II: 1. Skarżyński, Radostowo, pow. tczewski — 300 zł.; 2. Hollatz, Buczek — medal srebrny P. I. R.; nagr. III: 1. Stoyke, Kamień 200 zł.; 2. Rüdhardt, Czachówki, — 200 zł.; 3. Dąbska, Sedzice, pow. lubawski — medal brązowy M. R. i D. P.; nagr. IV: 1. Franz, Mały Lubień, pow. świecki — medal brązowy M. R. i D. P.; nagr. V: Stoyke, Kamień, — medal brązowy P. I. R.

Klasa III (klacze bez źrebiąt od 3—15 lat).

- Nagr. I: 1. Rüdhardt, Czachówki, — 500 zł.; 2. Hollatz, Buczek, — duży medal srebrny M. R. i D. P.; nagr. II: 1. Hollatz, Buczek, — 300 zł.; nagroda III: 1. Rüdhardt, Czachówki, — 200 zł.; 2. Kiedrowski, Stężycza Szlachecka, pow. kartuski — 200 zł.; nagr. IV: 1. Rüdhardt, Czachówki, — medal bronz. M. R. i D. P.; 2. Schnitzker, Gać, pow. grudziądzki — medal brązowy P. I. R.

Klasa V (rodziny, klacz z 3 bezpośrednimi względnie z 5 pośrednimi potomkami).

- Nagr. I: 1. Kleniewski, Bielice, — medal brązowy P. I. R.; nagroda II. 1. Hollatz, Buczek, — mały medal srebrny M. R. i D. P.; nagr. III: 1. Stoyke, Kamień, — medal srebrny P. I. R.; nagr. IV: 1. Stoyke, Kamień, — medal srebrny M. R. i D. P.; 2. Kiedrowski, Stężycza Szlachecka, pow. kartuski — medal bronz. M. R. i D. P.; nagroda V: 1. Grzybowski, Dębinić, pow. grudziądzki — medal bronz. M. R. i D. P.

Klasa VI (grupy hodowlane, 5 koni nie niżej 5 lat, pochodzących z jednego gospodarstwa).

- Nagr. I: 1. Hollatz, Buczek, — nagr. P. Z. H. K. szl.-półkrwi; nagr. II: 1. Rüdhardt, Czachówki, — nagr. Landbundu; nagr. III: 1. Dąbska, Sędzice — medal złoty P. I. R.

Dział koni remontowych.

Konie typu W (pod wierzeh).

- Nagr. I: 1. Inż. Robakowski, Pruski, pow. działowski — 350 zł.; 2. Bartel, Małe Zajęczkowo, pow. świecki — 350 zł.; 3. Maysztowicz, Piecwo, pow. brodnicki — 350 zł.; nagr. II: 1. inż. Robakowski, Pruski, pow. działowski — 250 zł.; 2. Kleniewski, Bielice, — 250 zł., 3. Skarżyński,

Radostowo, pow. tczewski — 250 zł, 4. R ü c h a r d t, Czachówki — 250 zł. 5. D a m b s k a, Sędzice — 250 zł; nagroda III: 1. B i e l e r, Mełno pow. grudziądzki — 100 zł, 2. G r z y b o w s k i, Bocien, pow. chełmiński — 100 zł, 3. B a r t e l Małe Zajązdkowo, pow. świecki — 100 zł, 4. H o l l a t z, Buczek — 100 zł, 5. R ü c h a r d t, Czachówki — 100 zł, 6. S c h m i d t, Niem. Stwolno, pow. świecki — 100 zł; 7. W e g n e r, Ostaszewo, pow. toruński — 100 zł, 8. W a c h o w s k i, Nowydwór, pow. lubawski — 100 zł, 9. K l e n i e w s k i Bielice — 100 zł, 10. A b r a m o w s k i, Jajkowo, pow. brodnicki — 100 zł.

Konie typu AK (artylerja konna).

Nagr. I: 1. M e y s z t o w i c z, Bielewo, pow. brodnicki — 350 zł; nagr. II: 1. S k a r ż y Ń s k i, Radostowo, pow. tczewski — 250 zł, 2. Ł a n g o w s k i, Mileszewo, pow. brodnicki — 250 zł; nagr. III: 1. A l v e n s l e b e n, Głuchowo, pow. chełmiński — 100 zł; 2. D a m b s k a, Sędzice, 100 zł, 3. H o l l a t z, Buczek — 100 zł.

Konie typu AL (artylerja lekka).

Nagr. I: 1. R ó ż y c k i, Taszewo, pow. świecki 250 zł, nagr. III: 1. G r z y b o w s k i, Dembiniec, pow. grudziądzki — 100 zł, 2. R ó ż y c k i, Taszewo, pow. świecki — 200 zł (za dwa konie).

Konie grup remontowych (5 koni remontow., nie niżej 5 lat, pochodzących z jednego gospodarstwa).

Nagr. I: 1. S k a r ż y Ń s k i, Radostowo, pow. świecki — złoty medal P. I. R.; nagroda honorowa P. I. R.; nagr. II: 1. R ü c h a r d t, Czachówki — medal srebrny P. I. R., 2. D a m b s k a, Sędzice — medal srebrny P. I. R.; nagr. III: 1. B i e l e r, Mełno, pow. grudziądzki — medal brązowy P. I. R., 2. H o l l a t z, Buczek — medal brązowy P. I. R. Zamknięcie Wystawy nastąpiło 16 bm.

Niech

obecne liczne pożary będą przestrożą dla tych, którzy nie mają ubezpieczonych swolch budynków, ruchomości i ziemiopłodów rolnych od ognia. — Wnioski ubezpieczeniowe przyjmuje Agencja w Instr. i Sekr. Pow. P. T. R.

Zapasy zboża zwiększają się.

Jest rzeczą przesadzoną, że międzynarodowy kryzys rolniczy skłócić się może z chwilą zniknięcia zapasów, jakie nagromadziły szczególnie kraje zamorskie. Na konferencjach rolniczych proponowano zmniejszenie produkcji, aby międzynarodowe rynki uwolnić od zapasów i w ten sposób spowodować wyższe cen, której spadek podważył zupełnie rentowność warsztatów rolnych.

Kraje zamorskie, które usilnie domagały się zmniejszenia produkcji, nie dają w tym kierunku dobrego przykładu.

Obliczenia podają, że zapasy kanadyjskiego zboża na koniec marca rb. wynosiły 275,2 milj. buszli, czyli o 46,5 milj. więcej, niż zapasy z 31 marca 1930 r. równe 228,7 milj. buszli. „Dominion Bureau“ przewiduje, że w pomyślnych warunkach, gdy eksport w ciągu ostatnich miesięcy bież. roku gospodarczego wyniesie około 20 milionów buszli i wzmoże się spasanie zboża inwentarzem, zapasy na koniec bieżącego okresu gospodarczego wyniosą 115 milionów buszli, to zna-

czy o 3 miliony więcej, niż w końcu okresu gospodarczego 1929-30.

W Polsce i innych krajach europejskich produkcja się zmniejsza. Kurczenie się zapasów dokonuje się samo, gdyż niska cena zboża spowodowała nieużywanie kosztownych nawozów sztucznych, co rzecz, oczywista, wpłynęło na produkcję.

Ten faktyczny stan rzeczy może w wielkiej mierze utrudnić zbiorowy wysiłek państw rolniczych w zwalczaniu przesilenia.

Sowiety już zaczynają dumping zbożowy.

Przed kilku dniami rząd sowiecki oferował tego-rodzaje zboże poszczególnym krajom europejskim.

Według niesprawdzonych informacji Włochy, zakupiły 2 miliony kwintali zboża sowieckiego, Anglia zamierza również nabyć większe partie tego zboża.

Kraje zamorskie — Australia i Kanada, posiadając wielkie zapasy zboża starego, niepokoją się bardzo konkurencją Sowieców.

Bibliotekarze Kółkowi!

Utrzymujcie w porządku biblioteczki Kółek Roln. W bibliotece nie powinno braknąć ani jednej książki. Każdy bibliotekarz jest odpowiedzialny za całość biblioteki. — Wymianę książek powinno się dokonywać na każdym zebraniu Kółka Rolniczego.

Austria ogranicza dowóz świń z Polski.

Rokowania, prowadzone od dłuższego czasu w Wiedniu w sprawie ustalenia norm kontyngentów importu do Austrii naszej trzody chlewnej zostały zakończone.

Nowy kontyngent wynosi około 200.000 sztuk świń rocznie, stanowiąc zaledwie 40 proc. dotychczasowego. Strata z tego powodu dla eksportu polskiego przekroczy 50.000.000 zł.

Jeszcze jedna strata w naszym obrocie towarowym z zagranicą.

Prowadzone jednocześnie z Czechosłowacją rokowania w sprawie uchylenia ceł prohibicyjnych, uniemożliwiających wywóz polskiej nierogaczyny do tego kraju, nie doprowadziły do żadnego rezultatu.

Rolnicy wypowiadają się w sprawach podatkowych.

Rada naczelna organizacji ziemskich ostatnio odbyła konferencję, poświęconą ustaleniu pewnych zasad o stosunku do zagadnienia reformy podatkowej dla rolnictwa. W dłuższej dyskusji omówiono sprawę możliwości wprowadzenia pewnych zmian w podatku gruntowym i dochodowym oraz w podatkach komunalnych. Poruszono również kwestję ewentualnego zniesienia podatku majątkowego, wzgl. też przekształcenia go w zakresie uzupełnienia podatku dochodowego.

Kalendarz żniw.

Luty i marzec żniwa w Egipcie i Indjach, kwiecień: żniwa w Syrii i Meksyku, maj: żniwa w półn. Afryce, połudn. Stanach Ameryki Półn., w środk. Azji, w Chinach i Japonji, czerwiec: w połudn. Europie, w środk. i półn. Stanach Ameryki Półn. i Kanadzie, wrzesień i październik: żniwa na Syberji, listopad żniwa w połudn. Afryce, w południowej Ameryce (oprócz Argentyny i Chile), grudzień żniwa w Australji, w Argentynie i w Chile, styczeń żniwa w Nowej Zelandji i w Chile.

Baczność Rolnicy!

Zawiadamiamy członków naszych, że w czasie urlopu sekretarza Pow. P. T. R. p. Kołodziejskiego (od 15. 7. do 15. 8. 31 r.) będzie biuro nasze otwarte tylko w poniedziałki od godz. 10—12,20 w Lubawie i we wtorki od godz. 10—13 w Nowemmieście.

Dyżury pełnić będą członkowie Zarządu Pow. P. T. R. i to p. dyr. Pieszczoch w Lubawie we wszystkie poniedziałki, 28. 7. p. Serożyński, 4. 8. p. Anczykowski, 11. 8. p. Przeczewski (wtorki) w Nowemmieście.
Pow. Tow. Rolnicze.

Wyniki reformy rolnej w Polsce od 1919 do 1930 r.

Do końca 1930 r. utworzono w drodze parcelacji 483.500 gospodarstw rolnych, przyczem na cele parcelacyjne rozdysponowano 1.922.400 ha. W tymże czasie skomasowano 242.100 gospodarstw, zaś obszar scalony wynosił 1.892.900 ha. Ponadto uregulowano serwituty w stosunku do 168 gospodarstw, które otrzymały tytułem ekwiwalentu ogółem 475.200 ha. gruntu.

Nowe bekoniarnie.

W r. 1931 powstały 4 nowe fabryki bekoni, mianowicie: w Krotoszynie, Kościanie, Kępnie i Tarnowie. Pozatem rozpoczęto budowę jeszcze 4 fabryk bekoni, które zostaną wykończone pod koniec III. kwartału. Razem w Polsce będzie istniało 32 fabryk bekoni.

KOMUNIKAT

Podział Kółek Roln. na obwody w myśl uchwały Zarządu Powiatowego P. T. R. z dnia 16 lipca 1931 r.

Obwód	W-Prezes Pow. PTR.	Kółka Rolnicze
I.	Dyr. Szk. Roln. p. Pieszczoch, Samplawa	1. Samplawa, 2. Czerlin, 3. Prątnica, 4. Tuszewo, 5. Swiniarc, 6. Zwiniarz 7. Lubstynek.
II.	Ks. prob. Ziółkowski, Kiełpiny	1. Kiełpiny, 2. Dębien, 3. Rybno, 4. Rumian, 5. Ostaszewo, 6. Grodziczno
III.	P. Dąbski, Babalice	1. Lipinki, 2. Ostrowite, 3. Ciche, 4. Łąkorz.
IV.	P. Skarzyński, Brzeziny	1. Szwarcenowo, 2. Wonna, 3. Krotoszyny, 4. Mikołajki
V.	P. Anczykowski, Mikołajki	1. Lekarty, 2. Skarlin, 3. Wawrowice, 4. Marzęcice, 5. Małe Bałówki.
VI.	P. Przeczewski, Mroczo	1. Niem. Brzozie, 2. Kurzętnik, 3. Mroczo, 4. Tylice, 5. Nowemiasto.
VII.	Ks. prob. Strehl, Samplawa	1. Lubawa, 2. Radomno, 3. Jamielnik 4. Gryżliny, 5. Nowydwór 6. Złotowo
VIII.	P. Tułodziecki, Lubawa	1. Kazanice, 2. Rożental, 3. Złotowo 4. Gierłoż P., 5. Grabowo, 6. Wałdyki.

Zgodnie z regulaminem dla Zarządu Pow. P. T. R. członkowie Zarządu Powiatowego P. T. R., którym przydzielono poszczególne Kółka Rolnicze, mają czuwać nad pracą tychże, starając się Kółka swojego rejonu jak najbardziej ożywić, a to przez indywidualne odwiedzanie Kółek Roln. swego rejonu, wzgl. biorąc udział w zebraniach tychże etc.

Z chwilą wejścia w życie nowego przydziału Kółek Roln. dla poszczególnych obwodów, uchwalony podział z 1928 r. jest już nie ważny.
Instr. i Sekr. Pow. PTR.

ZE ZEBRAŃ KÓŁEK ROLNICZYCH.

Kurzętnik. Miesięczne zebranie miejsc. K. R. odbyło się 7. 6. rb. Zagał je prezes p. Regel. Po podaniu porządku obrad, odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania, omawiano sprawę wycieczki do Gdyni, zorganizowanej przez P. T. R. Dalej po wyborze Prezesa na delegata P. T. R. do Torunia uchwalono urządzić 21 czerwca zabawę letnią. Po ściągnięciu składek członkowskiej od kilku członków zebranie rozwiązano.

Następne zebranie odbyło się 5 lipca rb. Po wstępnych formalnościach komitet zdał sprawozdanie kasowe z zabawy, a Prezes z walnego zebrania PTR. w Toruniu. Dalej uchwalono odbywać zebrania w porze letniej w każdą I. niedzielę po pierwszym o godz. 4-tej po poł. Prezes, zachęcał kółkowiczów do korzystania ze stacji kopolacyjnej stadnika, stacion. u miejsc. ks. Proboszcza, w celu polepszenia naszego bydłostanu — zebranie zamknął. Sekr.

Pratnica. Zebranie Kółka Roln. 12. 7. 31. przy udziale 22 czł. zagał prezes p. Jakubowski. Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania i wykładzie o położeniu gospodarzem oraz omówieniu spraw bieżących p. prezes zebranie solwował. Przyszłe zebranie odbędzie się 9. 8. 31. o godz. 12 w lokalu p. Dąbrowskiego. Sekr.

Mroczo. Dnia 5. 7. 31. odbyło się zebranie K. R., na które stawiło się 30 czł. Po zagajeniu zebrania i odczytaniu protokołu zdali delegaci sprawozdanie z walnego zebrania PTR., poczem nastąpił odczyt pt.: „Ważniejsze prace żniwne”.

Uchwalono zwrócić się do PTR., by poczyniło starania o obniżenie targowego na targach i jarmarkach. Na tem zebranie zamknięto. Sekr.

Dębien. Miesięczne zebranie Kółka Roln. 21. 6. 31. przy udziale 24 czł. i 7 gości zagał prezes p. Kroplewski. Po wykładzie: „Prace w pasiece” i obszernej dyskusji, m. in. nad sprawą wypłacania 8 proc. rabatu od ubezpieczenia ogniowego, zebranie zamknięto. Sekr.

Złotowo. Zebranie miesięczne K. R. odbyło się 12 czerwca przy udziale 34 członków i 6 gości. Po zagajeniu wygłosił referat p. Brzozowski Jan na temat: „Opłacalność gospodarki przy obecnym kryzysie”. Dalej wypłacono 8 proc. rabat od Pom. Tow. Ubezpiec. od ognia. Przyjmowano człon. na rok bież., których zgłosiło się 34. Po odczytaniu komunikatów zebranie zamknięto.

Następne zebranie odbyło się 12 lipca rb. w obecności 28 członków. Obszerne sprawozdanie z walnego zebrania z Torunia zdał p. prezes Brzozowski. Po zamówieniu węgla zebranie zamknięto. Sekr.

Swiniarc. Plenarne posiedzenie K. R. 12. 7. 31., na które stawiło się 14 czł., zagał prezes p. Kornacki. Po odczytaniu protokołu i stwierdzeniu obecności czł. wysłuchano audycji radjowej. Po omówieniu spraw lokalnych poruszono także sprawę uiszczenia składek od ubezpieczenia w ratach kwartalnych, gdyż w obecnych krytycznych czasach jest niemożliwe odrazu płacić całą składkę.

Następne zebranie odbędzie się 16. 8. rb. w lokalu szkolnym. Sekr.

Rolnicy!

pamiętajcie zawsze o tem, że tylko w organizacji siła!

Kto nie należy do Kółka Roln. PTR. krzywdzi sam siebie i innych.

ZEBRANIA KÓŁEK ROLNICZYCH

w dniu 26-go lipca 1931 r.

Tuszewo o godz. 15-tej, przybędzie prelegent.

Ostaszewo „ 19-tej, „ „

Grodziczno: Zebranie Kółka Rolniczego odbędzie się w niedzielę, dnia 26 bm. o godz. 11,30 w lokalu p. Wilmańskiego, O liczny udział prosi Zarząd.